

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

РОЗПОРЯДЖЕННЯ
проректора з наукової роботи

31 грудня 2020 року

№ 10

На засіданнях Науково-технічної ради Львівського національного університету імені Івана Франка 15-18 грудня 2020 року заслухано та обговорено звіти про наукову роботу факультетів і наукових підрозділів Університету у 2020 році та відзначено високий рівень наукових здобутків учених Університету.

На заключному засіданні 22 грудня 2020 року прийнято ухвалу НТР “Про підсумки наукової діяльності Університету у 2020 році” (протокол № 12 від 22.12.2020 р.), яку скеровую деканам факультетів, керівникам наукових підрозділів і пропоную розглянути її на засіданнях Вчених (науково-технічних) рад факультетів (наукових підрозділів) Університету та взяти до виконання.

Проректор
з наукової роботи

Р.Є. Гладишевський

**УХВАЛА
НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ РАДИ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
“ПРО ПІДСУМКИ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ У 2020 РОЦІ”**

Протокол № 12

22.12.2020 р.

м. Львів

На засіданнях Науково-технічної ради (далі – НТР) 15-18 грудня 2020 року заслухано та обговорено звіти про наукову роботу факультетів і наукових підрозділів Львівського національного університету імені Івана Франка (далі – Університет) за 2020 рік. НТР зазначає, що за звітний період Університет має вагомі здобутки в науковій роботі.

У 2020 році наукові дослідження в Університеті виконували 1901 науково-педагогічний працівник, із них – 249 докторів наук, 1159 кандидатів наук, та 106 штатних наукових працівників Науково-дослідної частини (далі – НДЧ), із них – 15 докторів наук, 62 кандидати наук.

Обсяг фінансування держбюджетної тематики становив 22 509 тис. грн, обсяг фінансування для підтримки шести наукових об'єктів національного надбання України – 2593 тис. грн, Національного контактного пункту Рамкової програми ЄС з досліджень та інновацій «Горизонт 2020» – 230 тис. грн. Обсяг спеціальної тематики склав 8837 тис. грн (у т.ч. з Національного фонду досліджень України – 7397 тис. грн), обсяг госпдоговірної тематики – 273 тис. грн. Отримано 13 грантів на суму 9204 тис. грн. з інших джерел фінансування.

Науковці Університету опублікували 138 монографій, 22 підручники, 89 навчальних посібників, 3577 статей, з них 715 – у журналах, які індексуються в наукометричних базах даних Scopus і Web of Science (серед яких 390 – у журналах з фактором впливовості), а також 628 – у журналах, які включені до наукометричної бази даних Index Copernicus, та ще 176 – в інших закордонних виданнях, а також видали 59 випусків Вісника Львівського університету та інших періодичних видань.

Університет є засновником і видавцем 49 наукових періодичних видань: Вісника Львівського університету (21 Серія), 17 збірників наукових праць, 10 наукових журналів і одного науково-популярного журналу. В Міністерстві юстиції України проходить реєстрацію журнал “Соціогуманітарні проблеми людини” (співзасновник – Західний науковий центр НАН України та МОН України), на часі – підготовка документів до Міністерства освіти і науки України на реєстрацію видання як фахового у категорії “Б”.

У Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора наук і доктора філософії, у категорії “А” перереєстровано “Журнал фізичних досліджень”. Станом на грудень 2020 року, 21 видання Університету входить до Переліку в категорії “Б”; три видання – в очікуванні на рішення Атестаційної колегії Міністерства.

“Вісник Львівського університету. Серія біологічна”, “Журнал фізичних досліджень” і “Журнал обчислювальної та прикладної математики. Серія обчислювальна математика” входять до наукометричної бази даних Web of Science; “Журнал фізичних досліджень” і “Математичні студії” входять до наукометричної бази даних Scopus; “Вісник Львівського університету. Серія географічна”, “Вісник Львівського університету. Серія журналістика”, “Вісник Львівського університету. Серія соціологічна”, “Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії”, “Вісник Львівського університету. Серія юридична”, збірники наукових праць “Вроцлавсько-Львівський юридичний збірник”, “Іноземна філологія”, “Мова і суспільство” та журнал “Біологічні студії” входять до наукометричної бази даних Index Copernicus International; збірник “Іноземна філологія” входить до наукометричної бази даних EBSCO; журнал “Український часопис конституційного права” – до Scientific Indexing Services та Academic Resource Index.

За звітний період наукові та науково-педагогічні працівники, а також докторанти та аспіранти Університету захистили 19 докторських і 60 кандидатських дисертацій (із них 7 – випускники докторантури, 52 – випускники аспірантури, відповідно). У докторантурі перебувають 27 докторантів, в аспірантурі навчаються 723 аспіранти: 487 – на денній формі навчання, 118 – на вечірній формі навчання і 118 – на заочній формі навчання.

Наукові та науково-педагогічні працівники відзначені державними нагородами, почесними званнями, преміями та іншими відзнаками, зокрема:

- професор Микола Обушак отримав Державну премію України в галузі науки і техніки 2019 року за співавторство у колективній роботі “Високоселективні методи синтезу гетероциклічних сполук для розробки компонентів функціональних матеріалів та створення нових лікарських засобів”;
- професор Флорій Бацевич – почесне звання “Заслужений діяч науки і техніки України”;
- професор Іван Болеста - почесне звання “Заслужений працівник освіти України”;
- професор Ігор Грабинський – почесне звання “Заслужений працівник освіти України”;
- професор Семен Кукурудза – почесне звання “Заслужений працівник освіти України”;
- доцент Сергій Різник – нагороду Верховної Ради України за заслуги перед Українським народом;
- професор Василь Лизанчук – премію імені В’ячеслава Чорновола в галузі журналістики та публіцистики;
- доцентка Галина Яценко – Міжнародну премію німецького видання “Spiegelungen” “Мікроліти: потойбіч Целана” від Інституту німецької культури та історії Південно-Східної Європи при Мюнхенському університеті імені Людвіга-Максиміліана;
- професор Тарас Банах – став Почесним Амбасадором Львова.

Стипендіатами Кабінету Міністрів України для молодих вчених є:

- докторка фізико-математичних наук Христина Гнатенко,
- професор Назар Демчишак,
- старший науковий співробітник Андрій Кузьмак,
- асистент Маркіян Кушлик,
- асистентка Ольга Масловська,
- докторант Микола Мороз,
- доцентка Марія Нагалєвська,
- провідний інженер Мирон Рудиш,
- провідний науковий співробітник Юрій Сливка,
- доцентка Ольга Шийка,
- старший науковий співробітник Ярослав Шпотюк,
- провідний інженер Павло Щепанський.

Лауреатами премії Львівської обласної державної адміністрації стали:

- професор Іван Болеста,
- доцент Юрій Віхоть,
- науковий співробітник Володимир Гренюх,
- доктор філософських наук Андрій Дахній,
- аспірант Дмитро Димидюк,
- докторка філологічних наук Христина Дяків,
- професор Ярослав Каличак,
- молодша наукова співробітниця Оксана Мацелко,
- асистентка Іванна Медвідь,
- професор Микола Обушак,
- професорка Алла Паславська,
- молодша наукова співробітниця Христина Піткович,
- доцентка Олена Рим,
- асистентка Надія Ростікус,
- доцентка Марія Рубаха,
- доцентка Оксана Сенік,
- доцентка Богдана Сипко,
- асистент Ярослав Табінський,
- доцент Євген Тиханович,
- професор Володимир Ткачук,
- аспірант Орест Федішин,

- аспірантка Анастасія Фецюх,
- доцентка Ольга Шийка,
- науковий спіробітник Павло Щепанський,
- асистентка Оксана Ярова.

У 2020 році в Університеті проведено 84 наукові конференції, з них 45 – міжнародні. Науковці виступили з 1920 доповідями на наукових конференціях, виголосили 1836 доповідей на Звітній науковій конференції Університету за 2019 рік.

Найефективніші розробки науковців захищено 22 патентами України, з них 3 – на винаходи. Подано до Державного підприємства “Український інститут інтелектуальної власності” 13 заявок, із них 4 – на винаходи. Найбільше патентів отримали науковці хімічного факультету – 11.

На базі Університету проведено II тур Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальностей “Економічна кібернетика”, “Переклад”, “Прикладна математика і механіка” і “Соціолінгвістика” (проведено у дистанційному режимі).

У II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей взяли участь 145 студентів, із них 37 стали призерами:

- Василина-Марта Цедуляк, Анастасія Зазуля (біологічний факультет),
- Соломія Синишин, Вікторія Штуглинець (географічний факультет),
- Софія Каліщук, Рената Цікалова, Ірина Федак, Діана Козак, Роксолана Гудима, Євгенія Степанова, Олександр Пилипенко, Ярина Рудницька, Аліна Іванюк, Ольга Брочковська (економічний факультет),
- Катерина Дмитриченко, Світлана Банась (факультет іноземних мов),
- Марія Лаврів, Анна-Вікторія Колядко, Христина Жилич (історичний факультет),
- Максим Шайнога, Тетяна Байбула (механіко-математичний факультет),
- Юлія Дмитрів, Ганна Когут, Ярина Заньчак, Руслана Фарима (факультет педагогічної освіти),
- Юлія Копитко, Наталія Бобак (філологічний факультет),
- Вікторія Швець, Анастасія Мельник (філософський факультет),
- Ольга Душна, Володимир Лучечко, Марія Лопачак, Олена Жишкович, Романа-Ірина Мартиняк (хімічний факультет),
- Діана Грицай, Віталій Косович, Мар’яна Гарник (юридичний факультет).

У зв’язку з карантинними заборонами на базі Університету не було проведено II етап Всеукраїнської студентської олімпіади, а перенесено на невизначений термін.

Студентка хімічного факультету Анастасія Михайлевич посіла I місце в Міжнародному конкурсі International Warsaw Invention Show “IWIS 2020” і II місце в Міжнародному конкурсі інженерних наук і технологій “I-FEST”, Туніс.

Студент факультету прикладної математики та інформатики Богдан Пастущак зайняв два II місця на міжнародних змаганнях Grid Compression Contest та VM Scheduling Contest, організатором яких була компанія Huawei-Україна, а студент цього ж факультету Данило Мочернюк зайняв III місце у фіналі студентського Чемпіонату світу з програмування (ICPC 2020).

У науковому здобутку студентів – 367 наукових статей, з них 185 – одноосібних та тези 1175 доповідей на конференціях, з них 649 – одноосібних.

Згідно із “Положенням про преміювання працівників, докторантів, аспірантів і студентів Університету за наукові здобутки”, у 2020 році виплачено грошові винагороди за захист докторських дисертацій, наукове керівництво кандидатськими та консультування докторськими дисертаціями, публікацію статей у наукових журналах, що індексуються в наукометричних базах даних Scopus та Web of Science, патенти, отримані на ім’я Університету. Премійовано призерів Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт та їхніх наукових керівників.

НТР відзначає:

▪ важливі наукові досягнення:

- *Природничі науки*

Розроблено ефективні способи одержання нових ансамблів гетероциклів, серед яких знайдено сполуки з високою протипухлинною активністю.

ХО-74Ф “Однореакторні і тандемні реакції у конструюванні гетероциклів та пошук біоактивних сполук і матеріалів для органічної електроніки”, проф. Обушак М.Д.

- *Біологічні науки*

Визначено адаптаційний потенціал мітохондрій ацинарних клітин підшлункової залози та печінки, його межі і механізми формування.

БЛ-68Ф “Адаптаційний потенціал мітохондрій секреторних клітин підшлункової залози і печінки у нормі та за розвитку патології”, проф. Манько В.В.

- *Технічні науки*

Створено матеріали на основі сегнетоелектричних композитів, що можуть бути застосовані як високочутливі сенсори нового покоління (тиску, температури, радіаційного забруднення).

СО-66Нр “Мікро- та нанорозмірні сегнетоелектричні кристали для поліфункціональної електроніки”, ст. наук. співр. Куньо І.М.

Встановлено взаємозв'язок технології формування та реальної структури оксидних наноматеріалів гранатів і перовскитів, що дозволило сформувати якісні люмінесцентні і сцинтиляційні пристрої.

СЕ-76Ф “Фізичні процеси у матеріалах сенсорики на основі оксидів та халькогенідів, активованих рідкісноземельними елементами”, проф. Павлик Б.В.

- *Суспільні науки*

Розроблено та апробовано технології терапевтичної корекції симптомів посттравматичного стресового розладу внутрішньо переміщених осіб та учасників ООС.

НДР ДЗ/74-2019 “Розроблення технологій психотерапії, реабілітації та професійної орієнтації учасників операції Об'єднаних сил та вимушено переміщених осіб”, проф. Островська К.О.

- *Гуманітарні науки*

Вперше в українському етномузикознавстві здійснено порівняльний аналіз українських традиційних пісень з регіонів Правобережної України та Східної Галичини та репрезентативного взірця хасидського нігуна (наспіву).

М/76-2020 “Нігун хасидів на Правобережній Україні та Східній Галичині: між питомими та напливовими звуковими ландшафтами”, доц. Коломиєць О.І.

Впроваджено цифрові технології зі залученням регіонального інноваційного потенціалу Львівщини та Верхньої Франконії.

Проект “LEARNOPOLIS” Львівського національного університету імені Івана Франка та Байротського університету в межах програми DAAD “Будуймо цифрове майбутнє разом – німецько-українська співпраця у вищій освіті (2019–2021)” за фінансової підтримки Федерального міністерства освіти і науки Німеччини, проф. Паславська А.Й.

■ високий рівень організації наукової роботи та вагомі наукові здобутки працівників:

– хімічного, фізичного, біологічного факультетів (природничі науки);

– факультету управління фінансами та бізнесу, юридичного факультету, факультету педагогічної освіти, історичного факультету (соціогуманітарні науки);

■ значні досягнення науковців:

– географічного, юридичного факультетів, факультету педагогічної освіти в опублікуванні монографій, а також факультету міжнародних відносин, історичного, фізичного, філософського факультетів в опублікуванні монографій у закордонних видавництвах;

– економічного, юридичного факультетів, факультету іноземних мов в опублікуванні підручників;

– хімічного, фізичного факультетів, факультету електроніки та комп'ютерних технологій в опублікуванні статей у виданнях з імпаکت-фактором;

– факультету управління фінансами та бізнесу, юридичного, економічного факультетів в опублікуванні статей у виданнях, що входять до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, Scopus, Index Copernicus (соціогуманітарні науки);

– хімічного факультету, факультету електроніки та комп'ютерних технологій, біологічного факультету у патентно-ліцензійній діяльності;

– біологічного, хімічного факультетів, факультету міжнародних відносин, філософського, економічного факультетів, факультету журналістики, Ботанічного саду у залученні грантів;

– хімічного, філологічного факультетів у виконанні госпдоговорів;

– Ботанічного саду, Астрономічної обсерваторії та Наукової бібліотеки у науково-просвітницькій діяльності;

- культурно-просвітницьку діяльність факультету культури і мистецтв;
- велику кількість отриманих нагород у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт студентами економічного, хімічного, історичного факультетів;
- працівників і докторантів, які захистили докторські дисертації: Коваленко В.М., Урба С.І., (економічний факультет), Карбовник І.Д., Лучечко А.П., Оленич І.Б. (факультет електроніки та комп'ютерних технологій), Дяків Х.Ю., Шмігер Т. В. (факультет іноземних мов), Заяць А.Є., Кашук О.Я. (історичний факультет), Гарбузюк М.В. (факультет культури і мистецтв), Копич Р.І., Українець Л.А., Шамборовський Г.О. (факультет міжнародних відносин), Капленко Г.В., Комарницька Г.О. (факультет управління фінансами та бізнесу), Брезвін Р.С., Гнатенко Х.П. (фізичний факультет), Сливка Ю.І. (хімічний факультет), Якубівський І.Є. (юридичний факультет);
- значну кількість захистів кандидатських дисертацій працівниками і випускниками аспірантури на факультетах: юридичному (15), іноземних мов (7), міжнародних відносин (6), філологічному (6);
- роботу центрів колективного користування науковим обладнанням “Лабораторія матеріалознавства інтерметалічних сполук” та “Міжуніверситетський центр колективного користування клітинної біології та біоенергетики”;
- діяльність Центру досконалості імені Жана Моне “Західноукраїнський дослідницький центр з європейських студій”.

НТР вважає недоліками:

- недостатню активність працівників Університету в залученні додаткових джерел фінансування;
- не зазначено афіліацію “Львівський національний університет імені Івана Франка” працівниками Університету в низці статей у журналах, що індексуються в наукометричних базах даних.

Науково-технічна рада Львівського національного університету імені Івана Франка ухвалила:

- сприяти розвитку Наукового парку Львівського університету “Інновації та підприємництво” для підтримки науково-технічної й інноваційної діяльності, ефективного і раціонального використання наукового потенціалу, матеріально-технічної бази, комерціалізації результатів наукових досліджень та їхнього впровадження;
- удосконалити систему рейтингового оцінювання навчальної, методичної, наукової, інноваційної та організаційної діяльності наукових і науково-педагогічних працівників;
- активізувати діяльність щодо включення періодичних наукових видань Університету до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, Scopus, Index Copernicus International, а також реєстрації електронних видань;
- забезпечити періодичність випуску наукових видань Університету та підвищити їхній статус до категорії “А”;
- підготувати та подати від Університету проекти на фінансування від Рамкової програми ЄС “Горизонт Європа”, проекти в рамках програми “Еразмус”, проекти Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво, проекти в рамках програми “Вишеградська четвірка і Східне партнерство” та інші;
- поглибити міжнародну наукову співпрацю та запрошувати провідних вчених для освітньої та наукової діяльності;
- сприяти збільшенню кількості англійських статей у періодичних виданнях Університету, в нормувати вебсайти видань;
- створити вебресурс з базою міжнародних угод, які підписав Університет із освітніми закладами та науковими установами;
- висвітлювати досягнення науковців Університету на радіо, телебаченні, у пресі, на вебсторінці Університету;
- запланувати і здійснити технічне оновлення комп'ютерної бази і програмного забезпечення для організації і проведення науково-дослідної роботи працівників і студентів;

- розширити можливості підтримки молодих науковців Університету шляхом залучення до участі в держбюджетних темах, міжнародних проєктах і грантах, стипендійних програмах, а також матеріального заохочення і призначення на керівні посади;
- сприяти формуванню міжфакультетських наукових груп для підвищення якісного складу учасників потенційних держбюджетних тем;
- запровадити на університетському рівні публічний онлайн-курс “Studium Generale” із залученням провідних учених різних факультетів з доповідями про актуальні наукові дослідження;
- сприяти науковій активності науково-педагогічних працівників;
- активізувати трансфер технологій, забезпечувати захист інтелектуальної власності;
- розширити штат наукових працівників;
- створити ключові лабораторії, нові центри колективного користування науковим обладнанням.

Клопотати перед Міністерством освіти і науки України про:

- відновлення посад штатних наукових працівників для висококваліфікованих фахівців наукових підрозділів Університету (Астрономічна обсерваторія, Ботанічний сад, Наукова бібліотека, інститути, музеї);
- удосконалення процедури і критеріїв рейтингового оцінювання поданих на конкурс наукових проєктів шляхом переходу від мінімальних до інтегральних вимог;
- встановлення квот або вирівнюючих коефіцієнтів під час проведення конкурсного відбору наукових проєктів для різних наукових напрямів (а також у межах напрямів);
- реформування наукової сфери щодо оптимізації фінансування наукових досліджень на конкурсній основі, зокрема, збільшення частки коштів на наукові дослідження, що розподіляються через Національний фонд наукових досліджень;
- надання доступу до ресурсів баз даних бібліотек інших ЗВО з електронними версіями публікацій та баз даних про патентно-ліцензійну діяльність;
- оновлення переліку спеціальностей та навчальних дисциплін Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт та Всеукраїнської олімпіади на базі Університету;
- можливість безпосередньої закупівлі сучасного наукового обладнання та матеріалів у провідних світових виробників;
- включення у кількісні показники звітів про наукову роботу видань, індексованих у міжнародних наукометричних базах даних (CEJSH, VazHum, Erih Plus, Index Copernicus та інших), для проєктів соціогуманітарного спрямування;
- доповнення переліку посад у пункті IV Додатку до Порядку надання щорічної основної відпустки тривалістю до 56 календарних днів (постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 р. № 346) посадами наукових співробітників, що забезпечить однакову тривалість відпусток відповідних працівників ЗВО та науково-дослідних установ і організацій (пункт VIII Додатку).

НТР вважає доцільним:

- завершити створення єдиного інформаційного середовища для підготовки звітної наукової документації з можливим залученням ресурсів Наукової бібліотеки Університету;
- поглиблювати міжфакультетську співпрацю для подання на конкурси спільних проєктів науково-дослідних робіт;
- сприяти студентській науковій діяльності з підготовки стартапів;
- завершити реєстрацію вчених Університету в базах даних ResearchID, ORCID, Google Scholar;
- розробити передпроєктну документацію лабораторного корпусу для наукових досліджень та навчальних потреб у галузі природничих наук;
- створити умови для відновлення в Університеті виробничої майстерні для виготовлення лабораторних зразків, тестових пристроїв і дрібного спеціального обладнання;
- прирівняти переклади наукових та інших видань, експертні висновки на запити державних та інших установ і звіти про польові дослідження до наукових публікацій у фахових виданнях України;

- залучати до виконання НДР на умовах сумісництва наукових і науково-педагогічних працівників, котрі за останні два роки опублікували наукові статті, патенти, монографії, підручники (загальна кількість статей, патентів, монографій, підручників / статей у виданнях з імпаکت-фактором, патентів іноземних держав, монографій, опублікованих у закордонних виданнях / статей у виданнях, що включені у наукометричні бази, патентів України на винаходи, монографій, опублікованих у вітчизняних виданнях):
 - гол. наук. співроб. – 5/2/2,
 - пров. наук. співроб. – 4/1/2,
 - ст. наук. співроб. – 3/0/2,
 - наук. співроб. – 2/0/1,
 - мол. наук. співроб. – 1/0/0(підручники, експертні висновки і патенти України на корисну модель прирівнюються до статей у фахових виданнях України);
- зараховувати за сумісництвом фахівців сторонніх організацій до виконання держбюджетних тем лише за рекомендаціями вчених рад факультетів і науково-технічних рад наукових підрозділів Університету.

Голова Науково-технічної ради
член-кореспондент НАН України, професор

Р.Є. Гладішевський